

PATVIRTINTA
Vilniaus rajono savivaldybės
administracijos direktoriaus
2013 m. spalio 11 d.
įsakymu Nr. A27- 2430

VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS PAVOJINGOJO OBJEKTO

UAB „EMSI“

IŠORĖS AVARINIS PLANAS

Vilnius 2013

TURINYS

Nr.	Plano dalies, skyriaus, skirsnio pavadinimas	Puslapio numeris
I.	IVADINĖ DALIS	5
1.1.	Plano paskirtis	5
1.2.	Teisinis plano pagrindas	5
1.3.	Plane vartojamos sąvokos, santrumpos	6
II.	INFORMACIJA APIE PAVOJINGĄJĮ OBJEKTĄ	6
III.	INFORMACIJA APIE PAVOJINGAJAME OBJEKTE ESANČIAS PAVOJINGĄSIAS MEDŽIAGAS	6
3.1.	Pavojingos medžiagos	7
3.2.	Pavojingos atliekos	7
3.3.	Pavojingų atliekų kiekis	7
3.4.	Galimos avarijos mastai ir padariniai	8
IV.	AVARIJOS PAVOJAUS SKELBIMAS	10
4.1.	Įgalioti asmenys paskelbti avarinę padėtį ir veiksams už pavojingojo objekto teritorijos ribų	10
4.2.	Pranešimo apie įvykį priėmimas	11
4.3.	Pavojaus skelbimo ir atšaukimo tvarka	11
V.	AVARIJOS LIKVIDAVIMO IŠTEKLIAI, JŲ KOORDINAVIMAS	12
VI.	AVARIJŲ LIKVIDAVIMO VEIKSMŲ ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS	12
6.1.	Pagalbos teikimas likviduojant avariją ir šalinant jos padarinius objekto teritorijoje	12
6.2.	Avarijos likvidavimo ir padarinių šalinimo veiksmai už pavojingojo objekto teritorijos ribų	13
6.3.	Gyventojų, patenkančių į prognozuojamą užteršimo zoną, evakavimas	14
VII.	INFORMACIJOS TEIKIMAS VISUOMENEI IR JOS VEIKSMAI	15
VIII.	INFORMACIJOS TEIKIMAS KITOMS VALSTYBĖMS	16
IX.	BAIGIAMOJI DALIS	17
X.	PLANO PRIEDAI	17
1 priedas	Vilniaus rajono savivaldybės pavojingojo objekto teritorijos planas	
2 priedas	Pavojingojo objekto planas su avarijų likvidavimo priemonių išdėstimu	
3 priedas	Galimo ugnies kamuolio poveikio zona	
4 priedas	Pavojingų medžiagų sklaidos suformuojamos taršos zona	
5 priedas	Galimų sprogimų poveikio zona	
6 priedas	Galimų gaisrų poveikio zona	
7 priedas	Vietovės žemėlapiai su pavojingo objekto gretimybėmis	
8 priedas	Materialinių išteklių suvestinė	
9 priedas	Civilinės saugos rekomendacijos, kaip elgtis įvykus cheminei avarijai	
10 priedas	Gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija	
11 priedas	Vilniaus rajono statinių ir patalpų, kuriuose ekstremaliųjų situacijų galima būtų apsaugoti gyventojus	

I. ĮVADINĖ DALIS

1.1. Plano paskirtis.

Vilniaus rajono savivaldybės pavojingojo objekto UAB „EMSI“ avarinis planas (toliau – planas) parengtas vykdant Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966 (Žin., 2004, Nr. 130-4649; 2010, Nr. 59-2894).

Plano paskirtis – pasirengti kontroliuoti ir likviduoti pramoninės avarijos UAB „EMSI“ padarinius už pavojingojo objekto ribų (toliau – avarija), sumažinti šių padarinių žalą žmonėms, aplinkai ir turtui.

1.2. Teisinis plano pagrindas.

- Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymas (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-7207).

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimas Nr. 966 „Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 130-4649; 2010, Nr. 59-2894).

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimas Nr. 512 „Dėl Privalomų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 54-2652).

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1107 „Dėl Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašo ir Valstybės paramos už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 90-4765).

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1108 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinės saugos sistemos parengties lygių skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 90-4766).

- Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2010 m. liepos 30 įsakymas Nr. 1V-517 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. 1V-114 „Dėl Keitimosi informacija apie ekstremalią situaciją ar ekstremalų įvykį tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 94-4963).

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 25 d. nutarimas Nr. 1212 „Dėl Gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinių darbų, įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 102-5271).

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 25 d. nutarimas Nr. 1213 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų sudarymo ir darbo organizavimo tipinės tvarkos aprašo ir ministerijų ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų, kuriose steigiami ekstremaliųjų situacijų operacijų centrai, sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 102-5271).

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 31 d. nutarimas Nr. 1243 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 104-5386).

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimas Nr. 1502 „Dėl Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 125-6424).

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimas Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 125-6425).

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. 1-193 „Dėl Gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų perspėjimo ir informavimo apie gresiančią

ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 80-4204; 2010, Nr. 115-5911).

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 29 d. įsakymas Nr. 1-285 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinės saugos sistemos subjektų vykdomų paskelbus antrą (sustiprintą) arba trečią (visiškos parengties) sistemos parengties lygį priemonių sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 119-6087).

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 8 d. įsakymas Nr. 1-341 „Dėl Civilinės saugos rekomendacijų, kaip padėti gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai išvengti ar patirti kuo mažiau žalos, patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 146-7508).

1.3. Plane vartojamos sąvokos, santrumpos.

Plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-7207) ir Pramoninių avarių prevencijos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966 (Žin., 2004, Nr. 130-4649; 2010, Nr. 59-2894), vartojamas sąvokas.

Pagrindinės šiame plane vartojamos santrumpos:

ESK – Ekstremaliųjų situacijų komisija;

ESOC – Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras;

PAGD prie VRM – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos;

PGV – Priešgaisrinė gelbėjimo valdyba;

VPK – Vyriausiasis policijos komisariatas.

VRPK – Vilniaus rajono policijos komisariatas.

II. INFORMACIJA APIE PAVOJINGĄJĮ OBJEKTĄ

UAB „EMSI“, naftos produktų ir suskystintų dujų terminalas skirtas dyzelinui, benzinui ir suskystintoms naftos dujoms iš geležinkelio cisternų priimti, saugoti ir atiduoti vartotojams.

Jame iškraunamos geležinkelio cisternos su suskystintomis dujomis ir benzinu, užpildomos mobilios taupyklos, pildomi suskystintų dujų buitiniai balionai.

2.1 Objekto personalas

Bendras darbuotojų skaičių	-10 žm.;
dirba dieną 8.00- 17.00 valandos	- 7 žm.;
saugo teritoriją	-1 žm.;

2.1.2 Atsakingi asmenys

UAB „EMSI“ direktorius	-Rimas Avižinis;
terminalo vadovas	-Tomas Verikas;
inžinierius	-Zdislav Šostak;

III. INFORMACIJA APIE PAVOJINGAME OBJEKTE ESANČIAS PAVOJINGĄSIAS MEDŽIAGAS

3.1 Pavojingos medžiagos

3.1.1	Pavadinimas		
	Benzinas	Dyzelinas	Suskystintos dujos
3.1.2	Veiklioji medžiaga (preparatams)		
	angliavandeniliai	angliavandeniliai	angliavandeniliai
3.1.3	CAS Nr.		
	64741-63-5	68334-30-5	68512-91-4
	JTO kodas		
	1203	1202	1965
3.1.4	Pavojingų medžiagų grupė, rizikos frazės, saugumo frazės		
grupė	F-labai degi, T-toksiška	F- degi, Xn-kenksminga	F+-ypač degi
Rizikos frazės	R11-38-45-51/53-65-67	R10-40-65-66	R12
Saugumo frazės	S23-24-29-43-45-53-61/62	S2-36/37	S2-9-16-36/37/39

3.2 Atliekos

3.2.1	Pavadinimas		
	Naftos produktai su užteršti absorbentai	Naftos gaudyklių dumblas	Vandens separatorių atliekų mišiniai
3.2.2	Kodas pagal AM patvirtintą sąrašą		
	15 02 02	13 05 02	13 05 07
3.2.3	Pavojingumo kriterijus pagal atliekų klasifikatorių		
	H14	H14	H14

3.3 Pavojingų medžiagų ir atliekų kiekiai:

Medžiagos	Kiekis t:		
	projektinis	didžiausias	didžiausias talpoje
Dyzelinas	153	153	38,25
Benzinas	1417,5	1417,5	33,75
Suskystintos dujos	425	425	42,5
Atliekos	Kiekis:		
	Naftos produktais užteršti absorbentai	0,001	
Naftos gaudyklių dumblas		Iki 2	
Vandens separatorių atliekų mišin			

3.1.4 Pavojingų medžiagų ir atliekų būklė:

Medžiagos	agregatinis būvis	saugojimo sąlygos	naudojimas
Dyzelinas	skystis	požeminė talpykla	saugojimas
Benzinas	skystis	požeminė talpykla	saugojimas
Suskystintos dujos	skystis	antžeminė talpykla, buitinių balionų, saugykla (200	saugojimas

		balionų po 21 kg)	
Atliekos	agregatinis būvis	saugojimo sąlygos	naudojimas
Naftos produktais užteršti absorbentai	kietas	konteineris	atiduodama atliekų tvarkytojams
Naftos gaudyklių dumblas	vandens naftos ir kietų dalelių mišinys	Naftos gaudyklėje	atiduodama atliekų tvarkytojams
Vandens separatorių atliekų mišiniai	vandens naftos ir kietų dalelių mišinys	Vandens separatoriuje	atiduodama atliekų tvarkytojams

3.4 Galimos avarijos mastai ir padariniai

3.4.1 Įrenginiai, kuriuose galima avarija

Terminale yra šie pavojingi įrengimai:

1. antžeminiai horizontalūs plieniniai rezervuarai ($V=50 \text{ m}^3$, $P=1,6 \text{ Mpa}$) - 12 vnt.;
2. antžeminiai horizontalūs plieniniai rezervuarai ($V=100 \text{ m}^3$, $P=1,6 \text{ Mpa}$) - 4 vnt.;
3. kompresoriai 6D58R/LPG, 4PB 28 PS ($P=1,6 \text{ Mpa}$, $Q=80 \text{ m}^3/\text{h}$) - 2 vnt.;
4. dujų siurblys SKG7.07.5.9999 LPG, ($Q=12,5 \text{ m}^3/\text{h}$, $P=1,6 \text{ MPa}$, $N=58 \text{ kW}$) - 1 vnt.;
5. dujų siurblys SKC8.08.5.1160 LPG ($Q=12,5 \text{ m}^3/\text{h}$, $P=1,6 \text{ MPa}$, $N=58 \text{ kW}$) - 1 vnt.;
6. dujų siurblys SK5.08 ($Q=4,5 \text{ m}^3/\text{h}$, $P=1,6 \text{ MPa}$, $N=45 \text{ kW}$) - 1 vnt.;
7. buitinių dujų balionų užpylimo įrenginys ($P=1,6 \text{ MPa}$, $n=1$ balionas, $m=21 \text{ kg}$) - 1 vnt.;
8. buitinių dujų balionų išsiurbimo įrenginys ($P=1,6 \text{ MPa}$, $n=1$ balionas) - 1 vnt.;
9. autocisternų užpylimo postas ($P=1,6 \text{ MPa}$) - 2 vnt.;
10. geležinkelio cisternų išpylimo įrenginys ($n=3$) - 1 vnt.;
11. požeminiai naftos produktų saugojimo rezervuarai ($V=60 \text{ m}^3$) - 46 vnt.;
12. autocisternų užpylimo NP rampa 1
13. NP siurbLIAI 100-S-LVG-4-3-D-LN-029-9 $60 \text{ m}^3/\text{h}$ ($Q=60 \text{ m}^3/\text{h}$) - 3 vnt.;
14. NP iš geležinkelio cisternų išpylimo įrenginys ($n=4$) - 1 vnt.;
15. dujotiekiai skystai ir dujinei fazei, produktotiekiai benzinui ir dyzelinui.

3.4.2 Prognozuojamos avarijos pobūdis

a) Ribota, b) vietinė.

3.4.3 Prognozuojami užterštų zonų parametrai

Atmosferos užterštumas išsiliejusių dujų garais ir degimo produktais.

a) Prognozuojamos užterštos zonos gylis: (skaičiuota kompiuterine programa "ALOHA").

Kaip itin pavojinga taršos riba sveikatai ir gyvybei koncentracija buvo priimta ILDH (Immediately Dangerous to Life and Health) vertė. IDLHLOJ : 2100 ppm (2520 mg/m³). Suskystintų dujų garais užterštos zonos gylis avarijos pagal 8 scenarijų metu siektų 2000 m.

Jeigu išsilieję dujos užsidegtų, pavojingą gyvybei ir sveikatai koncentraciją IDLH viršytų visi komponentai, tačiau maksimaliai pasklistų azoto oksidai. Uterštos zonos gylis 1800 m.

b) Maksimalus prognozuojamo užteršimo veikimo laikas

Maksimalus poveikio laikas priklausytų nuo vėjo greičio ir siektų 30 min.

Poveikio zonos (pagal scenarijų, kai rezervuaro dehermetizacijos išsilieja visas rezervuare saugomas suskystintų dujų skystos fazės kiekis ir pasklinda teritorijoje, išsilieja **85 m³ (~49 t)** suskystintų dujų).

a) Gaisras. Nepavojingas šiluminio spinduliavimo intensyvumas gaisro metu 1,4 kW/m² būtų už 449 m nuo gaisro židinio. Tai ir yra pavojingos zonos riba.

b) Ugnies kamuolys. Dėl ugnies kamuolio, kurio skaičiuotinas egzistavimo laikas 10,1 sek., žmonės esantys 202 m spinduliu nuo ugnies kamuolio centro patirtų III laipsnio, 240 m atstumu – II laipsnio ir 319 m atstumu – I laipsnio nudegimus.

c) Sprogimas (kai sprogame dalyvauja per 30 min išgaravusios suskystintos dujos). Žmogaus sužalojimo zona ($P > 5$ kPa) – siektų 515 m.

3.4.4 Žmonių skaičius pavojingoje zonoje

Avarijos atveju pavojingoje zonoje atsidurtų kuro tarnybos darbuotojai. Į degimo produktais užterštą zoną patektų ir aplinkiniuose pastatuose dirbantys žmonės. Ekstremalus įvykis	Pavojingos zonos spindulys	Žmonių skaičius pavojingoje zonoje
Atmosferos užteršimas lakiaisiais organiniais junginiais ir degimo produktais	1800 m pavėjui	Iki 100
Sprogimas	1473 m	Iki 100
Ugnies kamuolys	298 m	Iki 10
Gaisras	449 m	Iki 10

3.4.5 Galima žala gamtinei aplinkai

Suskystintos dujos ir jų degimo produktai terštų atmosferos orą. Avarijos atveju gali išsiliesti ir išgaruoti suskystintos dujos. Maksimalus kiekis būtų apie 85 t suskystintų dujų. Gaisro metu, sudegus maksimaliam dujų kiekiui, į atmosferą patektų:

391 kg anglies monoksido (CO);

195,5 kg įvairių angliavandenilių (C_nH_m);

6315,5 kg azoto oksidų (NO_x).

Įvykus požeminiam išsiliejimui, kai dėl prarūdijusios talpyklos į aplinką patektų visas vienos požeminės cisternos kiekis – apie 50 m³ arb 38 t benzino. Išsiliejęs kuras per aeracijos zoną, kuri šioje vietoje yra apie 8-10 m pasiektų gruntinį vandenningą horizontą.

Gruntinio vandens lygis teritorijoje yra apie 10 m gylyje. Taršos branduolio, susidariusio išsiliejimo zonoje spindulys siektų 4 m. Jo plotas apie 50 m². Sorbcinė grunto talpa apie 30 l/m³. Atstumas nuo talpos apačios iki gruntinio vandens -apie 6 m. Taršos branduolio tūris apie- 300 m³. Toks grunto kiekis absorbuotų apie 9 m³ naftos produktų. Todėl galima teigti, kad išsiliejus maksimaliam degalų kiekiui apie 40 m³ pasiektų gruntinio vandens horizontą ir pasklistų rytų - pietryčių kryptimi, link Rudaminos upės, kuri yra nutolusi apie 0,6 km. Tikrasis filtracijos greitis siekia 0,11-0,13 m/parą. Išsilieję teršalai juda palyginti lėtai, tačiau per ilgesnį laiką, maždaug per 15 m, nesiimant priemonių, pasiektų upę.

Tyrimų duomenimis teritorija jau yra užteršta raketiniu kuru, todėl absorbuojamo benzino ar dyzelino kiekis yra tik apytikslis. Bet kuriuo atveju tarša būtų

IV. AVARIJOS PAVOJAUS SKELBIMAS

4.1. Įgalioti asmenys paskelbti avarinę padėtį ir vadovauti veiksams už pavojingojo objekto teritorijos ribų.

Pavardės ir pareigos asmenų, įgaliotų paskelbti avarinę padėtį, pavardės ir pareigos asmenų, įgaliotų vadovauti veiksams už pavojingojo objekto teritorijos ribų ir juos koordinuoti, pateiktos 1 lentelėje.

1 LENTELĖ. ĮGALIOTI ASMENYS PASKELBTI AVARINĘ PADĖTĮ IR VADOVAUTI VEIKSMAMS UŽ PAVOJINGOJO OBJEKTO TERITORIJOS RIBŲ

Eil. Nr.	Atsakingo asmens pareigos	Vardas ir pavardė	Kontaktinė informacija			
			Darbo tel.	Mob.	Faksas	El. p. adresas
1.	Savivaldybės administracijos direktorė (Ekstremaliųjų situacijų komisijos pirmininkė)	Liucina Kotlovska	(8-5) 275 5074	8 687 55677	275 1990	liucina.kotlovska@vrsa.lt
2.	Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas (Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro koordinatorius)	Robert Komarovski	(8-5) 273 0564	8 656 22048	2751990	robert.komarovski@vrsa.lt

Gelbėjimo darbų vadovo funkcijas likviduojant įvykį ar ekstremalių įvykių ir šalinant jo padarinius atlieka pirmas atvykęs į įvykio vietą civilinės saugos sistemos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas, atsižvelgdamas į įvykio pobūdį. Operacijų vadovą, Ekstremaliųjų situacijų komisijos teikimu, skiria Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorius.

4.2. Pranešimo apie įvykį priėmimas

Įvykus avarijai pavojingajame objekte, veiklos vykdytojas nedelsdamas praneša apie susidariusią situaciją pavojingojo objekto darbuotojams, numatomoms pasitelkti specialiosioms tarnyboms, aplinkiniams gyventojams, kompetentingai institucijai, valstybės institucijoms ir Vilniaus rajono savivaldybei.

Įvykus avarijai pavojingajame objekte, veiklos vykdytojas telefonu, faksu ar elektroniniu paštu nedelsdamas pateikia Vilniaus rajono savivaldybės administracijai šią informaciją apie avariją:

- avarinės situacijos arba avarijos vieta, laikas;
- avarijos aplinkybės;
- susijusios su avarija pavojingosios medžiagos ir jų kiekis;
- potencialus avarijos mastas;
- turimi avarijos padarinių gyventojams ir aplinkai vertinimo duomenys;
- prognozuojama avarijos plitimo teritorija ir galimų pakenkimų pobūdis pačiame pavojingajame objekte ir už jo ribų;
- priemonės, kurių imtasi, ir pasitelktos pavojingojo objekto avarinės ir specialiosios tarnybos;
- numatomi veiksmai, kurie sušvelnintų vidutinius ir ilgalaikius avarijos padarinius ir neleistų avarijai pasikartoti.

Atsakingas asmuo už ryšius su Vilniaus rajono savivaldybės administracija informaciją pateikia Vilniaus rajono savivaldybės administracijos civilinės ir darbo saugos specialistui.

Vilniaus rajono civilinės saugos specialistas, gavęs pranešimą apie įvykusį ekstremalų įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, visą reikiamą informaciją įvertina ir nustatęs, kad gresianti ar įvykęs ekstremalusis įvykis, gresianti ar susidariusi ekstremalioji situacija atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus ekstremaliųjų įvykių kriterijus ir jei įvykis pasiekia ar viršija ekstremaliojo įvykio kriterijų, apie tai nedelsdamos informuoja (darbo, nedarbo ir švenčių dienomis apie gautą informaciją praneša Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorių (ESK pirmininką).

Pranešime nurodoma, iš ko ir kada gauta informacija, įvykio data, laikas, vieta, įvykio trumpa charakteristika, kokios institucijos informuotos, kas vykdo ir vadovauja gelbėjimo darbams, kokia pagalba reikalinga, tai pat informaciją perdavusio asmens vardas, pavardė, pareigos, adresas, telefonas.

4.3. Pavojaus skelbimo ir atšaukimo tvarka.

Gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorius skelbia ir atšaukia antrą (sustiprintą) ir trečią (visiškos parengties) civilinės saugos sistemos parengties lygius. Paskelbus antrą (sustiprintą) lygį, civilinės saugos sistemos subjektai pasirengia pereiti į visiškos parengties lygį ir valdyti ekstremaliąją situaciją. Paskelbus trečią (visiškos parengties) lygį, civilinės saugos sistemos subjektai pasirengia vykdyti užduotis ir funkcijas ekstremaliųjų situacijų metu, pasitelkiami žmogiškieji ir materialiniai ištekliai, sušaukiamos ekstremaliųjų situacijų komisijos ir operacijų centrų nariai, parengiamos būtinos paimti iš valstybės rezervo civilinės saugos priemonių atsargos.

Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorius, gavęs informaciją apie avariją, nedelsdamas sušaukia Vilniaus rajono savivaldybės ESK. Vilniaus rajono savivaldybės ESK, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo“ (Žin., 2010, Nr. 104-5386), skelbia savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, kai įvykis atitinka, pasiekia ar viršija Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus ekstremaliųjų įvykių kriterijus (Žin., 2011, Nr. 107-5059; 2011, Nr. 141-6642) ir atitinka bent vieną iš ekstremaliųjų situacijų skelbimo sąlygų, ir inicijuoja Vilniaus rajono savivaldybės ESOC sušaukimą.

Sprendimą dėl savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos atšaukimo, nustačius, kad ekstremaliosios situacijos sukkelto pavojaus gyventojų gyvybei ar sveikatai nebėra, priima Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorius.

V. AVARIJOS LIKVIDAVIMO IŠTEKLIAI, JŲ KOORDINAVIMAS

Ekstremaliųjų situacijų atvejais, Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus reikalavimu, ūkio subjektai, kitos įstaigos, su kuriais pagal Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme nustatytus reikalavimus sudarytos sutartys, teikia materialinius išteklius. Materialiniai ištekliai teikiami Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rašytiniu reikalavimu, gelbėjimo darbų vadovui arba savivaldybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui į Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus nurodytą vietą. Vilniaus rajono savivaldybės materialinių išteklių žinynas pateiktas priede.

Neatidėliotinais atvejais, kai kyla didelis pavojus gyventojų gyvybei, sveikatai, aplinkai ar turtui, visi ūkio subjektai ir kitos įstaigos Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus reikalavimu teikia turimus materialinius išteklius.

Jeigu neužtenka savivaldybėje esančių pajėgų bei materialinių resursų, Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorius, vadovaudamasis tarpusavio pagalbos planais su gretimomis savivaldybėmis, raštu kreipiasi į Šalčininkų rajono ir (ar) Širvintų savivaldybes dėl civilinės saugos sistemos pajėgų ir materialinių išteklių pateikimo. Šalčininkų rajono savivaldybės planuojamų materialinių išteklių teikimo pagalbos atveju Vilniaus rajono savivaldybei suvestinė, patvirtinta Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. A27-3153, pateikta 9 priede, o Širvintų savivaldybės planuojamų materialinių išteklių teikimo pagalbos atveju Vilniaus rajono savivaldybei suvestinė, patvirtinta Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. A27-3153, pateikta 9 priede.

Kai išnaudojamos visos civilinės saugos sistemos pajėgų panaudojimo galimybės likviduojant savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją ir šalinant jos padarinius, vadovaujantis privalomų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir kompensavimo už jų atlikimą tvarka, gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos pasitelkiami atlikti privalomų darbų.

VI. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO VEIKSMŲ ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

6.1. Pagalbos teikimas likviduojant avariją ir šalinant jos padarinius objekto teritorijoje

Įvykus avarijai pavojingajame objekte ir jos padariniams pasklidus bendrovės teritorijoje, bendrovė skiria visas esamas pajėgas ir materialinius išteklius padariniams šalinti. UAB „EMSI“ pavojingojo objekto vidaus avarinis planas aktyvuojamas visais atvejais įvykus avarijos teritorijoje (tai Naftos produktų ir suskystintų dujų terminalas, esantis Vilniaus r., Juodšilių sen., Valčiūnų k.). Pavojingojo objekto vidaus avarinį planą aktyvuoja generalinis direktorius arba gamybos direktorius – ekstremaliųjų situacijų operacijų centro koordinatoriaus nurodymu.

Jeigu avarijos padariniams šalinti neužtenka esamų pajėgų ir materialinių išteklių, bendrovė kreipiasi pagalbos į Vilniaus rajono savivaldybės administraciją dėl teikimo pajėgų ir materialinių išteklių, reikalingų gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti. Vilniaus rajono savivaldybės galimybės suteikti pajėgas ir materialinius išteklius aprašytos V skyriuje „Avarijos likvidavimo ištekliai, jų koordinavimas“.

Sprendimą dėl avarinės ar ekstremaliosios situacijos atšaukimo UAB „EMSI“ priima bendrovės ESOC koordinatorius.

6.2. Avarijos likvidavimo ir padarinių šalinimo veiksmai už pavojingojo objekto teritorijos ribų

Kada pavojingojo objekto avarijos padariniai gali išplisti ar išplinta už pavojingojo objekto teritorijos ribų:

1. Šaukiama Vilniaus rajono savivaldybės ESK.
2. ESK teikimu, atsižvelgęs į įvykio, ekstremalaus įvykio pobūdį, Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorius paskiria savivaldybės operacijų vadovą.
3. Šaukiamas Vilniaus rajono savivaldybės ESOC.
4. Pradėjus telkti savivaldybės teritorijoje turimus arba iš kitų savivaldybių gaunamus materialinius išteklius, savivaldybės ESOC koordinuoja visą teikiamą pagalbą.
5. Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorius:
 - 5.1. perspėja ir informuoja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius ir priemones jiems pašalinti ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus;
 - 5.2. užtikrina priemonių, nustatytų Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane, įgyvendinimą;
 - 5.3. telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gyventojams evakuoti, organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems, prireikus organizuoja evakuotų gyventojų apgyvendinimą.

Gelbėjimo darbų vadovui ar operacijų vadovui yra pavaldžios visos į ekstremaliosios situacijos židinį atvykusios civilinės saugos sistemos pajėgos, neatsižvelgiant į jų pavaldumą. Niekas negali trukdyti gelbėjimo darbų vadovo ar operacijų vadovo veiksams arba atšaukti jų nurodymus civilinės saugos sistemos pajėgoms, dalyvaujančioms likviduojant gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją ir šalinant jos padarinius, t. y. likviduojant avariją ir šalinant padarinius už pavojingojo objekto teritorijos ribų.

Gelbėjimo darbų vadovas ar operacijų vadovas atsako už gyventojų gelbėjimą, civilinės saugos sistemos pajėgų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, taip pat kitų gyventojų, dalyvaujančių vykdant gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus, likviduojant avariją ir šalinant padarinius už pavojingojo objekto teritorijos ribų, saugumą.

Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos valdymo schema pateikta 10 priede.

Valstybės institucijų, esančių savivaldybės teritorijoje, pasirengimas avarijos likvidavimo ir padarinių šalinimo veiksams:

1. Vilniaus apskrities PGV:
 - 1.1. koordinuoja gaisrų gesinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą, kitus gelbėjimo darbus;
 - 1.2. organizuoja pirmosios pagalbos teikimą nukentėjusiems gyventojams.
2. Vilniaus apskrities VPK VRPK:
 - 2.1. organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą;
 - 2.2. organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą gyventojų susitelkimo, įlaipinimo į transportą, išlaipinimo iš jo ir laikinojo apgyvendinimo vietose, evakuojamųjų vežimo maršrutuose;
 - 2.3. organizuoja, koordinuoja evakuotų gyventojų registravimą laikinojo apgyvendinimo vietose, jų apskaitos tvarkymą;
 - 2.4. organizuoja asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į ekstremaliosios situacijos židinį ribojimą, prireikus įveda specialių leidimų sistemą;
 - 2.5. renka ir apdoroja informaciją apie aukas, organizuoja žuvusių gyventojų atpažinimą ir tapatybės nustatymą, dingusių asmenų apskaitą ir paiešką.
3. Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento Vilniaus rajono aplinkos apsaugos agentūra:
 - 3.1. organizuoja aplinkos taršos tyrimus, taršos poveikio aplinkai masto ir aplinkai padarytos žalos nustatymą, atlieka teršalų sklaidos prognozes ir teikia jas institucijoms, dalyvaujančioms valdant ekstremaliąją situaciją;

3.2. organizuoja į aplinką patekusių cheminių medžiagų sudėties nustatymą, jų identifikavimą, teikia trumpalaikę galimos poveikio zonos prognozę.

4. Lietuvos hidrometeorologinės tarnybos prie Aplinkos ministerijos užtikrina hidrometeorologinės informacijos ir prognozių teikimą institucijoms, dalyvaujančioms valdant ekstremaliąją situaciją.

6.3. Gyventojų, patenkančių į pavojingojo objekto prognozuojamą užteršimo zoną, evakavimas.

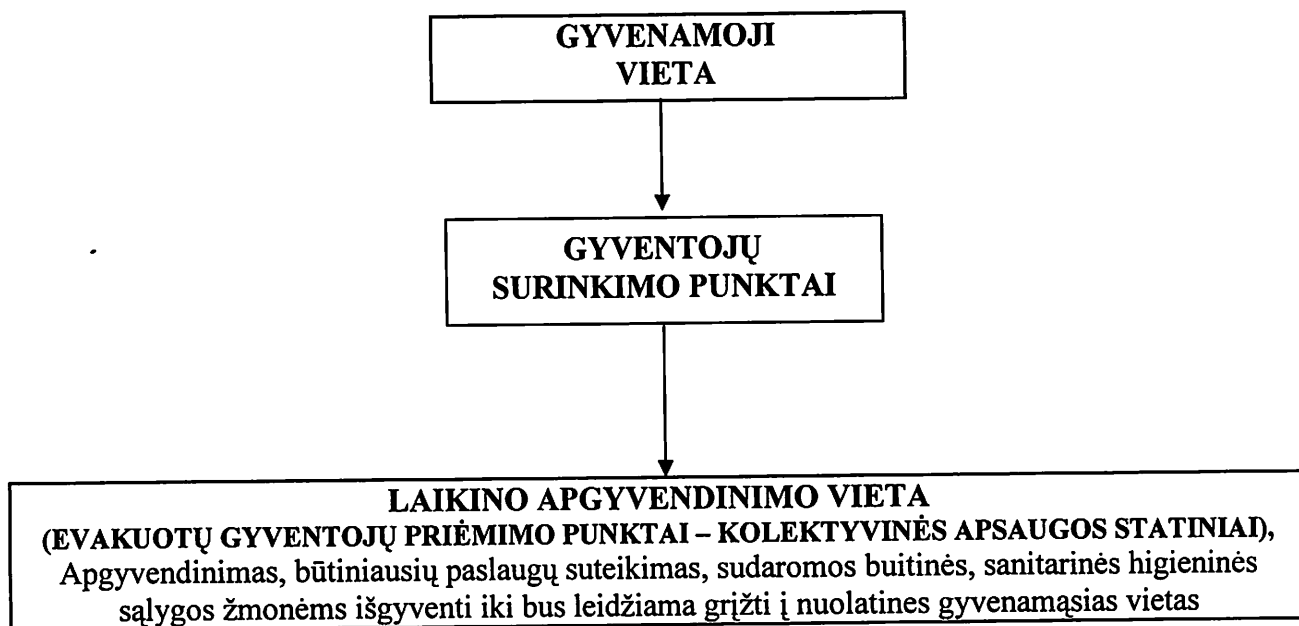
Evakuotiems gyventojams laikinų gyvenamųjų patalpų ir gyvybiškai būtinų paslaugų (gyventojų aprūpinimą maistu, geriamuoju vandeniu, medikamentais, švariais drabužiais ir kt.) suteikimą organizuoja Vilniaus rajono savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija (toliau – Komisija), sudaryta Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011-12-07 įsakymu Nr.A27-3185 „Dėl Vilniaus rajono savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos sudarymo ir nuostatų patvirtinimo“ (11 priedas).

Savivaldybės administracijos direktoriui priėmus sprendimą dėl gyventojų evakavimo, Komisija, vykdydama jai pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

- 1) organizuoja gyventojų suskirstymą į grupes ir jų aprūpinimą transporto priemonėmis;
- 2) organizuoja atvykstančių gyventojų priėmimą;
- 3) organizuoja gyventojų grupių pristatymą į jiems laikinai suteiktas gyvenamąsias patalpas;
- 4) organizuoja gyventojų ir transporto priemonių apskaitos tvarkymą;
- 5) organizuoja informacijos apie gyventojų evakavimą teikimą visuomenei;
- 6) organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą ir visuomenės sveikatos saugą, prireikus – būtinąsios medicinos pagalbos teikimą, psichologinę ir socialinę pagalbą;
- 7) organizuoja gyventojų grįžimo į gyvenamąsias vietas, nustačius, kad ekstremaliosios situacijos veiksmų sukulto pavojaus gyventojų gyvybei ar sveikatai nebėra;
- 8) organizuoja ir koordinuoja gyventojų priėmimo punktų darbą.

Gyventojų evakavimas ir valdymo organizavimas savivaldybės lygiu vykdomas pagal pateiktą schemą.

GYVENTOJŲ EVAKAVIMO SCHEMA

Gyventojų, patenkančių į UAB „EMSI“ užteršimo zoną, evakavimui ir evakuotų gyventojų priėmimui, Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje yra įkurti evakuotų gyventojų priėmimo punktai – kolektyvinės apsaugos statiniai. Vilniaus rajono savivaldybės gyventojų, patenkančių į UAB „EMSI“ užteršimo zoną, evakavimui panaudojamų evakuotų gyventojų priėmimo punktų – kolektyvinių apsaugos statinių sąrašas pateiktas plano 12 priede.

Evakuotų gyventojų priėmimo punktų darbą organizuoja ir koordinuoja Komisija. Evakuotų gyventojų priėmimo punktai vykdo evakuotų gyventojų priėmimą, suskirstymą į grupes, laikinų gyvenamųjų patalpų suteikimo, priimtų gyventojų ir atvykusio transporto apskaitą bei būtiniausių paslaugų suteikimo funkcijas.

Gyventojų evakavimas iš pavojingojo objekto prognozuojamos užteršimo zonos, atsižvelgiant į vyraujančias vėjo kryptis, savivaldybės teritorijoje vykdomas pėsčiomis, nuosavomis transporto priemonėmis bei papildomu susitarimu dėl materialinių išteklių (autobusų) su UAB „Vilniaus rajono autobusų parkas“ (8 priedas).

VII. INFORMACIJOS TEIKIMAS VISUOMENEI IR JOS VEIKSMAI

Įvykus UAB „EMSI“ pramoninei avarijai, gyventojams (visuomenei) informacija teikiama vadovaujantis pavojingojo objekto vidaus avariniu planu:

1) suteikia informaciją apie avarijos aplinkybes (vieta, laiką, priežastis), su avarija susijusias pavojingas medžiagas ir jų kieki, pavojus gyventojams ir aplinkai, turimus žmonėms ir aplinkai padarytos žalos vertinimo duomenis, priemones, kurių reikia imtis, veiksmus, kurių numatyta imtis avarijos padariniams sušvelninti;

2) informuoja gyventojus apie numatomus veiksmus, kurie šalina vidutinius ir ilgalaikius avarijos padarinius ir neleidžia tokiai avarijai įvykti antrą kartą;

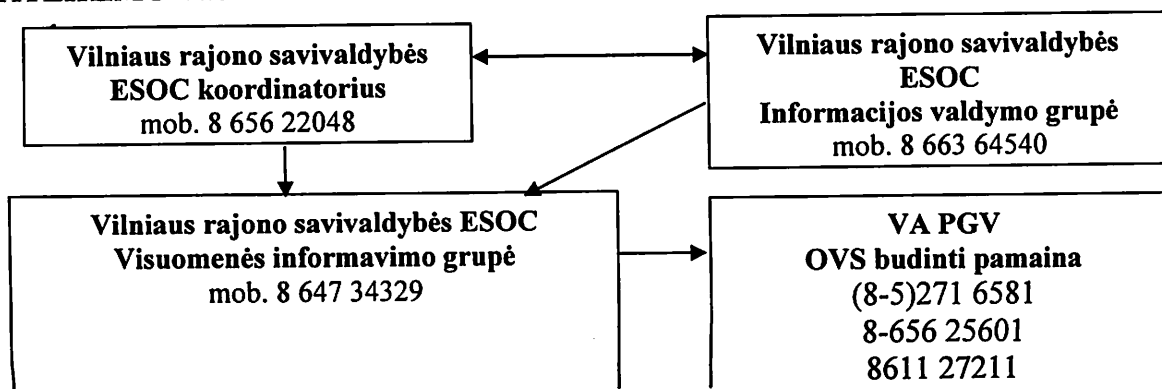
3) tikslina jau pateiktą informaciją, jeigu nustatoma papildomų faktų, kurie keičia ankstesnę informaciją ar padarytas išvadas.

Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorius, gavęs iš pavojingosios (pavojingojo objekto) veiklos vykdytojo pranešimą apie įvykusią avariją, nedelsdamas perspėja aplinkinius gyventojus apie pavojų ir suteikia jiems informaciją apie:

- 1) avarijos aplinkybes;
- 2) išsiveržusias į aplinką pavojingas medžiagas;
- 3) pavojų gyventojams ir aplinkai;
- 4) gyventojų veiksmus ir priemones, kurių reikia imtis siekiant apsisaugoti;
- 5) veiksmus ir priemones, kuriomis švelninami ir šalinami avarijos padariniai;
- 6) savivaldybės civilinės saugos pareigūnų ir avarinių (specialiųjų) tarnybų nurodymus ir reikalavimus.

Perspėjimas ir informavimas apie gresiančią ar susidariusią savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymu (Žin., 2009, Nr. 159-7207), Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010-06-28 įsakymu Nr. 1-193 „Dėl Gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų perspėjimo ir informavimo apie gresiančią ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 80-4204, Nr. 115-5911).

INFORMACIJOS APIE EKSTREMALIĄJĄ SITUACIJĄ AR EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ PATEIKIMO VISUOMENEI SCHEMA

Viešąją informaciją apie gresiančią ar susidariusią savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją savivaldybės lygiu visuomenei teikia Vilniaus rajono savivaldybės ESOC Visuomenės informavimo grupė, kuri atlieka šias funkcijas:

- per žiniasklaidos priemones teikia visuomenei viešąją informaciją apie gresiančią ar susidariusią savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, galimus jos padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo būdus;
- organizuoja spaudos konferencijas;
- analizuoja žiniasklaidos priemonėse pateiktą informaciją apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją ir rengia netinkamos informacijos paneigimo pranešimus.

Rengdama informaciją žiniasklaidai ir visuomenei, Visuomenės informavimo grupė naudoja Vilniaus rajono savivaldybės ESOC grupių surinkta informacija. Reagavimui į gyventojų užklausimus iš Visuomenės informavimo grupės narių ir (specialiųjų) tarnybų atstovų sudaroma darbo grupė. Informacija apie jai paskirtus telefonus skelbiama gyventojams.

Spaudos konferencijos gali būti organizuojamos pagal atskirą sudarytą konferencijos darbo reglamentą, po pirmos darbo dienos arba pašalinus ekstremalių situacijų padarinius.

Civilinės saugos rekomendacijos, kaip elgtis įvykus cheminei avarijai, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 1-341 (Žin., 2010, Nr. 146-7508), pateiktos 13 priede.

Susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, negali būti teikiama informacija, kurią teikti draudžia Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 71-1706; 2006, Nr. 82-3254).

VIII. INFORMACIJOS TEIKIMAS KITOMS VALSTYBĖMS

Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, dėl kurios gali kilti pavojus kaimyninių valstybių gyventojams ir aplinkai, PAGD prie VRM kaimyninėms valstybėms teikia informaciją apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją.

PAGD prie VRM koordinuoja tarptautinį bendradarbiavimą civilinės saugos srityje ir atstovauja Lietuvos Respublikos interesams tarptautinėse institucijose ir organizacijose. Jis bendradarbiauja su Europos Komisijos, NATO ir Jungtinių Tautų reagavimo į nelaimės monitoringo ir koordinaciniais centrais.

Pavojingajame objekte įvykus avarijai, kurios mastas ar padariniai atitinka kriterijus, nurodytus Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966 (Žin., 2004, Nr. 130-4649; 2008, Nr. 109-4159; 2010, Nr. 59-2894), 5 priede, PAGD prie VRM pateikia Europos Komisijai informaciją, kurioje nurodomi šie duomenys:

- 1) valstybės narės pavadinimas, PAGD prie VRM pavadinimas ir buveinė;
- 2) avarijos data, laikas, vieta, pavojingąjo objekto, kuriame įvyko avarija, visas pavadinimas, buveinė ir veiklos vykdytojo visas pavadinimas;
- 3) avarijos aplinkybių trumpas aprašas, pavojingosios medžiagos ir tiesioginis poveikis gyventojams, turtui ir aplinkai;
- 4) taikytų avarijos likvidavimo priemonių ir nedelsiant taikytinų prevencijos priemonių trumpas aprašas.

Surinkęs reikiamą informaciją, PAGD prie VRM nedelsdamas informuoja Europos Komisiją apie avarijos, įvykusios pavojingajame objekte, tyrimo komisijos išvadas ir rekomendacijas, kaip ateityje išvengti panašių avarijų.

Vilniaus rajono savivaldybė, gavusi informaciją, kad ekstremaliosios situacijos metu nukentėjo ar žuvo užsienio valstybių piliečiai, nedelsdama apie tai informuoja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministeriją.

IX. BAIGIAMOJI DALIS

Išorės avarinis planas, atsižvelgiant į pavojingojo objekto UAB „EMSI“ avarinėse tarnybose įvykusių pokyčius, naujas technikos žinias ir naują informaciją kaip reaguoti į dideles avarijas reguliariai peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas ne rečiau kaip kas treji metai. Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorius savo nustatyta tvarka išorės avarinį planą atnaujiną tardamasis su visuomene ir pranešdamas apie šio plano atnaujinimo viešą svarstymą spaudoje.

Planas pradedamas vykdyti nedelsiant vos tik įvyksta avarija arba įvykis, galintis ją sukelti.

X. PLANO PRIEDAI
